

Szerkesztési iroda:
Nagybecskerek Zápolya-
utca 1., hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecske-
rek, Zápolya-u. 1., hová
a hirdetések előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Nagybecskerek, 1916.

XLV. évfolyam, 289. szám.

Előfizetési árak:
Egész évre — — — 28 K
Félévre — — — 14 K
Negyedévre — — 7 K
Egyes szám ára 10 fillér.

Hirdetéseket
a kiadóhivatal vesz föl.
Azonkívül az összes hír-
::: detési irodák. ::::
Megjelenik vasár- és
ünneppnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órákor

Hétfő, december 18.

LEGUJABB.

— Saját tudósítónk cenzurázott távirati jelentései. —

Holnap lesz a döntés a békéről.

Lloyd George kedden nyilatkozik az entente békeföltételeiről. — A francia szocialisták a béke mellett. — A bolgár vezérkar jelentése. — Német jelentés a harcterekről.

Lloyd George kedden nyilatkozik az entente békeföltételeiről.

Budapest, dec. 18. Londonból sűrűn jönnek a Reuter-ügynökség közli:

Lloyd George az alsóházban kedden tartandó beszédében valószínűleg nagy vonásokban jelezni fogja az entente békeföltételeit és minden félreértést kizáró módon tudtára adja Németországnak, hogy Anglia továbbra is el van határozva a háborút a legnagyobb eréllyel tovább folytatni, azon győzelemig, amely ezen föltételek teljesítését biztosítja.

Budapest, dec. 18. Hágából sűrűn jönnek:

Hétfőn az angol kormány a király elnöklésével minisztertanácsot tart, amelyen megállapítják Lloyd George keddi nyilatkozatának tartalmát. Kétségtelen, hogy Lloyd George nem fog minden hidat fölégetni maga mögött.

A francia szocialisták a béke mellett.

Budapest, dec. 18. Párisból sűrűn jönnek: A Havas-ügynökség jelenti:

A szocialisták kongresszusa 10026 szavattal 409 ellenében kimondotta, hogy kívánja a nemzetközi érintkezés megkezdését, különösen a békétárgyalásokat, azon föltétellel, hogy Németország és szövetségesei pontosan megszabott javaslatokat terjesszenek elő.

A békejegyzék körül.

Budapest, dec. 18. A Reuter-ügynökség jelenti Washingtonból:

A központi hatalmak békejegyzékét az Egyesült Államok képviselői minden hozzáadás nélkül átadták az entente fővárosaiban.

Budapest, dec. 18. Londonból sűrűn jönnek:

A Daily News azt kívánja, hogy az entente és Németország hozzá nyilvánosságra békeföltételeit. Ha az entente egyszerűen elutasítaná Németország békeajánlatát, ezzel Németországnak a legnagyobb diplomáciai győzelemre adna alkalmat.

Budapest, dec. 18. Az Assciatod Presse jelenti Washingtonból:

Bernstorff gróf német nagykövet tanácskozott Lansing államtitkárral. A nagykövet megcáfolta azt a hírt, hogy a tanácskozáson a békeföltételekéről volt szó. Kijelentette, hogy nincs formális békeföltételek birtokában és ezt az Egyesült Államok kormánya tudja. A tanácskozás tárgyát csupán általános megbeszélések képezték.

Wolf-jelentés a harcterekről.

Budapest, dec. 18. Berlinből sűrűn jönnek: A Wolf-ügynökség jelenti 17-én este:

Az egész nyugati harcvonalon, valamint a keleten csak csekélyebb harci tevékenység.

Hadseregeink zöme átlépte a Buzeu és a Calmatuiul folyók alsó folyását.

A dobrudzsai hadsereg északi irányban tést nyert.

Macedóniában nyugalom.

A bolgár vezérkar jelentése.

Budapest, dec. 18. Szófiából sűrűn jönnek: A bolgár vezérkar jelenti a hó 17-ikén:

Macedóniában gyöngye ágyutüzézés.

Román front: Dobrudzsában előnyomulásunk tovább tart. A szövetséges csapatok elérték a Gelovita-tó-Dokucea vonalat.

Keleti Oláhországban hadosztályaink a Calmatuiul alsó folyása felé előrenyomulnak.

Német repülőgépek bombázták a feketetengeri orosz hajóhadat.

Budapest, dec. 18. Berlinből sűrűn jönnek: A Wolf-ügynökség jelenti:

Német tengerészeti repülőgépek tizenhatodikán a Fekete-tenger partján a sulinai öbölben bombázták az orosz tengeri haderőket. Gépfegyvertüzéssel egy ellenes repülőgépet leszállásra kényszerítettünk.

A görögországi helyzet.

Budapest, dec. 18. A Corriere della Sera jelenti Athénből:

A december elsején zászlók alá sietett tartalékosokat mind elbocsátották. A király nyilván nagyfontosságú tanácskozást folytatott Zaimisz volt miniszterelnökkel.

Legfelső elismerés Kövess vezérezredesnek.

Budapest, dec. 18. Bécsből sűrűn jönnek:

A király megparancsolta, hogy Kövess vezérezredesnek hadseregének kitűnő és eredményes vezetéseért a legfelső díszelő elismerés tudtul adassék.

Zavargások Portugáliában.

Budapest, dec. 18. A Temps-nek jelenti Lissabonból:

Portugália több városában zavargás tört ki. December 13-ikán Castello Brancában a helyőrség egy része föllázadt. Thomarban a mozgalom nagyon komoly mértékben lépett föl. Itt az államhő csapatok segítségével remélik a rendet helyre állítani. Lissabonban erélyes intézkedésekkel megelőzték a zavargásokat.

A képviselőház ülése.

— A hitlevél vitája. —

Budapest, dec. 18. A képviselőház Szász Károly alelnök elnöklésével ülést tartott.

Az ülés megnyitása után Tisza István gróf miniszterelnök betérjeszti jelentését a kivételes hatalom igénybevételéről a háboru alatt.

Ezután folytatják a koronázási hitlevél vitáját.

Ma elsőnek Polónyi Géza szólal föl, aki kifogásolja a negyedik pontot azért, hogy abba bele lehet magyarázni azt, mintha a királyválasztás joga Horvát-Slavon-Dalmátországra is visszaszállna.

Haszonló kitogást emelt Bakonyi Samu is

A Ház azonban a negyedik pontot változatlanul elfogadta.

A hitlevél befejező pontjánál Apponyi Albert gróf javasolja, hogy vegyék bele a Ház naplójába Tisza István gróf miniszterelnöknek öfelsége nevében tett kijelentését, hogy a magyar királyság paritásos az osztrák császársággal s a király az év egy részét Magyarországon tölti és hogy a trónörökös magyar szellemben neveltetik.

Tisza István gróf miniszterelnök a javaslathoz hozzájárul s így azt a Ház elfogadta.

Ezután Tisza István gróf miniszterelnök a koronázással kapcsolatos előkészületekre vonatkozó előterjesztésbe kezd.

Az ülés folyik.

A nádor-helyettes.

Budapest, dec. 18. A nemzeti munkapárt tegnap esti értekezletén Kluen Héderváry Károly gróf javaslatára s többek közöttük Tisza István gróf fölszólalása után egyhangú nagy lelkesedéssel Tisza István gróf miniszterelnököt jelölte a nádorhelyettesi méltóságra.

Mindenki jegyezzen

hadikölcsonnt.

— dec. 18.

A nemzet ünnepi hangulatban várja azt a napot, amikor ifjú királyát megkoronázza. A harterén küzdő magyar hősök és vitéz szövetségeseink gondoskodnak róla, hogy Károly király koronázása a szó legszorosabb értelmében dicsőséges körülmények közt történjen meg. Diadalt diadalra aratnak vitéz katonáink. Bukarest már a miénk és maholnap az egész perfid Románia arra a sorsra jut, amelyet az entente „védelme” szánt neki és a többi kis nemzetnek.

Ezek a történelmi jelentőségű napok épen összeesnek az ötödik hadikölcsonnt jegyzésének napjaival. Már az eddigi jegyzési eredmények is azt bizonyítják, hogy a magyar nagyközönség tisztában van hivatásával, tudja, hogy mi a kötelessége ezekben a nagy időkben. Az ötödik hadikölcsonnt aláírása serényen folyik, az elbujt nagy és kistökék előkerülnek, hogy hadikölcsonnt formájában biztosítsák hadseregünknek mindazt, ami a végleges győzelemhez szükséges. Ha a jelek nem csalnak, ez a hadikölcsonnt eredményeiben még az eddigieket is felül fogja múlni.

Ki hitte volna a háború előtt, hogy ennyi tökére rejlik Magyarországon. Azelőtt azt hittük, hogy külföldi töké nélkül semmihez se foghatunk hozzá. Ezt remélte az entente is, amikor ellenünk tört, mert jól tudta ugyan, hogy a mi katonáink a legkülönbek, de abban bizakodott, hogy anyagi erőink hamarosan kiapadnak. Most hogy közel harmadfél éve tart már a háború és nem hogy a kimerülés tünetei mutatkoznának rajtunk, hanem ellenkezőleg, napról-napra új győzelmeket aratunk, az entente is kiábrándulhat már balga reményeiből.

Hogy az entente kiábrándulása teljes legyen, hogy letörjük az entente-ot, esakis rajtunk mulik. Nekünk pedig ebben az irányban most a legfőbb tennivalónk, hogy mindenki jegyezzen hadikölcsonnt.

HIREK.

— **Hivatalos jelentések december hó 17-ikéről.** A miniszterelnökség sajtóosztályától a következő hivatalos jelentéseket kaptuk a harctéri eseményekről:

Hőfer jelentései:

Keleti harctér:

Mackensen vezértábornagy hadcsoportja: Keletoláhországban Falkenhayn gyalogsági tábornok csapatai több helyen átlépték a Buzeuszakaszt. A tegnapi nap folyamán 1150 foglyot ejtettünk, 18 mozdonyt és körülbelül 400 megrakott vasuti kocsit zsákmányoltunk.

József főherceg vezérezredes hadsereg-arcvonala: Valeputnától délre két orosz zász-

lólaj támadását osztrák-magyar csapatok erőteljes ellentámadással visszaverték. Ez alkalommal egy zászlóst és 65 főnyi legénységet elfogtunk. Az Uz-völgyben és a Cibó-völgytől nyugatra német osztagok vonalaikon túl előrenyomultak és néhány tucat foglyot ejtettek.

Lipót bajor herceg vezértábornagy arcvonala: Porsktól délre német századok megrohanták az ellenség állását és mintegy hatszáz méter szélességben elfoglalták. Öt tiszt, 300 főnyi legénység, három gépfegyver és 3 aknavető jutott kezünkre.

Olasz és délkeleti harctér:

A helyzet változatlan.

A német nagyfőhadiszállás jelentései:

Nyugati harctér:

Rupprecht trónörökös hadcsoportja: Hanahampsnál az Ancerétől északra angol osztagok megkísérelték, hogy erős tüzelés védelme alatt árkaikba benyomuljanak. Véresen visszavertük őket. A trónörökös hadcsoportja: A Maas keleti partján tegnap a franciák folytatták támadásaikat. Kemény harc után Beconvaux és a falutól keletre fekvő erdő kezükön maradt. Északi irányban tovább folytatott rohamaik a Bancovaux falutól északra fekvő állásaik ellen meghiusultak.

Keleti harctér:

Lipót bajor herceg vezértábornagy arcvonala: Az oroszok erős tüzérségi előkészítés után Dünaburgtól északnyugatra Illuxtnál támadtak. Visszavertük őket. A kovel-lucki vasutvonaltól északra az ötvenkettő számú brandenburgi gyalogezred részei mintegy hatszáz méter szélességben rohammal elfoglalták az oroszok állásait. Öt tisztet és 300 főnyi legénységet, több gépfegyvert és aknavetőt küldtek vissza.

József főherceg vezérezredes arcvonala: Az Erdős-Kárpátokban a Cimbroslava- és az Uz-völgyben német csapatok vonalaikon túl előrenyomultak. Néhány tucat foglyot ejtettek és elűzték a szembeszálló ellenséget. NESTE kanescitól délre a Bistric mentén előtéri ütközetek folytak.

Mackensen vezértábornagy hadcsoportja: A Buzeu-szakaszt széles arcvonalon átléptük. Ezeregyszázötven foglyon kívül 19 mozdony és körülbelül 400 nagyrészt megrakott vasuti kocsit, valamint megszámlálhatatlan sok jármű jutott csapataink kezére.

Dobrudzsában a szövetséges csapataink az ellenség üldözése közben, amely csak szörványosan szállt velünk szembe, közvetlenül az ország északi részében elterülő erdőségig jutottak, ahol ellenállást várunk.

Macedón arcvonala:

Nem volt nagyobb harctéri tevékenység. — Ludendorff.

— **A szabad liceum előadása.** A kultur egyesület szabad liceumában tegnap délután Perl Mihály, a felső kereskedelmi iskola jeles tanára tartott előadást a fémek szerepéről a háborúban. Perl Mihály, aki egyik legbuzgóbb és legnépszerűbb előadója a liceumnak, tegnap is ötletes, színes előadással szolgált, amelyben a tudományos ismertetést lendületes, vonzó s hazafias lelkesedéssel és tüzzel telt fejtegetéssel kísérte. A nagy számmal összegyűlt közönség az érdekes előadást mindvégig nagy tetszéssel kísérte s meleg tapsokkal honorálta a jeles előadót.

— **Katonai kitüntetés.** A király Te szling Ferenc 29. gy. ezredbeli századosnak az ellenséggel szemben tanúsított vitéz magatartása elismerésül a hadiékítményes 3. oszt. katonai érdemkeresztet adományozta.

— **Oláhországi győzelmeink ünneplése.** A szövetséges hadseregeknek oláhországi ragyogó győzelmeinek s Erdélynek rabló ellenségeinktől való felszabadításának öröme ma este 8 órakor a 12-ik gyalogezred zenekara körmenetet tart. A zenekar a kaszárnyából kiindulva a Ferenc József-téren, a Hunyadi-

Szerbtemplom-, Nádor-, Nicky-, Melenczei-, Aradáci-, Rákóczi-utcákon s a hidon át a Toldy Ferenc és Merczy-utcákon végig vonul vissza a kaszárnyába.

— **Az Osztrák-Magyar Bank új váltóbíráói.** Az Osztrák-Magyar Bank igazgatósága a helybeli bank fióknézet mellé Orsó Gáspár földbirtokost és dr. Végh Lajos ügyvédet váltóbírálókká nevezte ki.

— **A Szociális Missziótársulat közgyűlése.** A nagybecskereki kath. nők Szociális Missziótársulata f. hó 21-ikén délután 4 órakor tartja a róm. kath. hitközség helyiségében közgyűlését. A közgyűlés tárgya: Működési beszámoló és indítványok.

— **A Vörös Kereszt rendkívüli országos közgyűlése.** A Magyar Vörös Kereszt-Egylet Pest vármegyei közgyűlési termében Budapest szombat délelőtt rendkívüli országos közgyűlést tartott, amelyen a központi vezetőség tagjai, a megbízottak és a vidéki egyletek képviselői teljes számban jelentek meg. Csékonics Endre gróf királyi biztos, a Magyar Vörös Kereszt-Egylet einöke külön helyen, abban a karosszékben ült, amelyen érc táblán van megörökítve, hogy Ferenc József ült benne 1847. október 16-án. Josipovich Géza elnök megnyitván az ülést, üdvözölte a megjelenteket és hódoló szavakkal adózott az egyelet elhunyt fővédnöke, I. Ferenc József király emlékének. Jelentést tett a gyászbeszéd alkalmából tett intézkedésekről, amelyeket a közgyűlés jóváhagyólag tudomásul vett. Ezután következett a napirend első pontja, az egyeleti új ház építésére lekötött összegek feloldására vonatkozó javaslat, amelyet Babits József udvari tanácsos, igazgatóválasztmányi tag terjesztett elő. A közgyűlés vita nélkül hozzájárult a központi választmányi javaslatához. A napirend második pontja volt a központi választmányi kiegészítése, illetőleg az új főgondnok megválasztása. Josipovich elnök bejelentette, hogy a központi főmegbízott és főgondnoki állásra a központi választmány Zólyomi dr. Wagner Ödönt ajánlja. A közgyűlés tagjai egyhangú lelkesedéssel járultak hozzá a javaslatához, mire az elnök kihirdette a választás eredményét és javaslatára Orczy Andor báró főrendiházi tag vezetésével küldöttség ment az új főgondnokért, Zólyomi dr. Wagner Ödön a közgyűlési tagok lelkes eljenzése közben az elnöki emelvényre ment és elmondotta székfoglaló beszédét. A közgyűlés zajos tetszéssel és eljenzéssel fogadta az új főgondnok székfoglalóját, mire a rendkívüli országos közgyűlés véget ért.

— **Halálozás.** Özv. cselei és nagybesenyői Ferenczy Jánosné szül. Kellner Emma e hó 17-ikén 79 éves korában Nagybecskereken meghalt. Az elhunyt köztiszteletben álló urnót széleskörű előkelő rokonság, köztük Kellner József testvérét gyászolja. A megboldogultat ma délután fél 3 órakor temették el nagy részvétel mellett. Haláláról a család a következő gyászjelentést adta ki:

Özv. csikbáncfalvai Keresztes Aladárné szül. cselei és nagybesenyői Ferenczy Emma úgy a maga, mint gyermeki Margit, János és Pistika, valamint az összes rokonság nevében megtört szívvel jelenti, hogy a legjobb anya, legjóságosabb nagymama, illetve testvér, nagynéni és rokon özv. cselei és nagybesenyői Ferenczy Jánosné szül. Kellner Emma folyó hó 17-én, életének 79-ik évében hajnali 2 órakor rövid szenvedés után jobblétre szenderült. A megboldogult hült tetemei folyó hó 18-án délután 2 és fél órakor fognak a gyászházban Zápolya-utca 3. sz. a róm. kath. szerzetesek szerint beszenteltetni és a családi sírboltba örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szentmise-áldozat folyó hó 19-én délelőtt 8 órakor fog az Egek urának bemutatni. Nagybecskerek, 1916. évi december hó 17-én. Helmbold Kellner Mária és Kellner József testvérei.

— **A Misszió-társulat Népleánykörének előadása.** Jankó Ágostonné védnöksége alatt álló „Róm. kath. Misszió-társulat Népleányköre” tegnap délután szépen sikerült jótékonycélu műkedvelői előadást tartott a kath. hitközség disztermében. Az előadáston nagyszámu közönség jelent meg, köztük Jankó Ágostonné alispáné és Magyar Pál pápai kamarás apát-

Telefon 330.

VÁROSI MOZI A VÁROSI SZÍNHÁZBAN.

Telefon 330.

Kedden, 1916. évi december hó 19-én két előadás, délután 5 órakor és este fél 9 órakor, mindenkor rendes helyárrakkal.

Az orvos dilemmája.

Egy büntény története 3 felvonásban. A főszerepben Elsa Fröhlich.

Az árnyszövetség. Elsőrangú dráma 3 felvonásban.

Tengeri madarak. Tanulságos.

plébános. Az előadásban Weisser Marianna, Prandell Margit és Lissatz Ilonka kitűnő zongorajátékkal kellettek tetszést, Kálmán Kata és Kiss Mária monológokat mondtak el egyesén. Élénk tetszés mellett adtak elő két egyfelvonásos darabot: Lukinich Juliska, Novák Mária, Bancsu Anna, Román Anna, Kónya Magdolna, Gulyás Kata, Kálmán Katica, Dobai Veronka, Noveszkák Julesa és Lukinich Mária. Úgyesen és kedvesen táncolták a magyar szót: Kónya Magdolna, Deszpov Vukoszava, Richter Mária, Román Anna és Kálmán Katica. A szereplőket a közönség zajos tapsokkal jutalmazta. Az előadás szép sikere Szmolenszky Lenke és Weisser Irénke buzgó rendezésének eredménye.

— **Köszönet.** A Szociális Misszió-Egyesület gyermekvédelmi céljaira folytatólag a következők adakoztak: Özv. Dr. Mangold Samuné 20 K, Nagybecskerekői Cukorkagyar 20 K, Tóth Istvánné 10 K. A menekültek részére közvetítésünkkel Bókáról Illievich Mátyásné 4 koronát és Sőrey Józsefné szinte 4 koronát küldött, mely nagylelkű adományokért hálás köszönetet mond az egyesület elnöksége.

— **Áruforgalom Bulgáriával és Törökországgal.** A Bulgáriával és Törökországgal fennálló áruforgalom, amely a már csaknem minden áruira kiterjedő kiviteli tilalmak folytán teljesen megbénult, a közel jövőben fokozatosan ismét megindul. A korlátozott polgári áruforgalom lebonyolításával a m. kir. miniszter-tanács a Magyar Áruforgalmi Irodát bizta meg, amely annak idején a Boszniába irányuló „Merkur” forgalom ellátását is teljesítette. A Bulgáriába irányuló „Naritza” és Törökországba irányuló „Ozman” szállítmányok szervezése lehetővé teszi, hogy amely árucikkből esetleg nélkülözhető feleslegek vannak, Bulgáriában és Törökországban elhelyezhetők legyenek. Élénkebb forgalomra természetesen nem lehet számítani, mert tulajdonképpen árufelesleggel nem igen rendelkezünk és alig van olyan árucikk, amely a hazai fogyasztásban nem volna elhelyezhető. Az az általános áruhiány azonban, amely Bulgáriában és Törökországban csaknem minden cikkre nézve uralkodik, indokolttá teszi a nélkülözhető cikkek odajuttatását. Ezáltal egyrészt fokozódnak a hazánkat a testvérállamokkal összefűző szálak, másrészt abba a helyzetbe jutunk, hogy a bolgár és török nyerstermékek is könnyebben kerülnek hazánkba.

A Magyar Áruforgalmi Iroda a bevásárlók és eladók között teljesített közvetítő és tájékoztató működésén és esetleg bevásárló tevékenységén kívül a szükséges kiviteli és beviteli engedélyek lehetőleg gyors megszerzéséről is gondoskodik. Az illetékes közlekedési vállalatokkal egyetértve kötelessége arról is gondoskodni, hogy a szállítmányok a gyűjtőállomásokról minél gyorsabban jussanak rendelkezési helyeikre. A „Naritza” és „Ozman” szállítmányok feladását és kezelését illetően a temesvári Balkán Iroda szívesen nyújt részletes felvilágosítást. Ugyanott kaphatók darabonként 20 fillérről a küldemények bejelentéséhez szükséges „Naritza” és „Ozman” jegyfüzetek is.

— **A Homunculus.** A Városi Mozi szombaton és vasárnapon mutatta be nálunk a Homunculus első részét. Ez a filmdráma valóban a legnagyobb szabású és legértékesebb filmek közül való. A dráma érdekes fantasztikus elgondolása, izgalmas és lebilincselő meséjével mindvégig a legteljesebb mértékben leköti a közönség figyelmét s a gyönyörű felvételek és Olaf Föns remek művészi játéka tökéletes élvezetet nyújtanak, úgy hogy méltán a legnagyobb érdeklődéssel várhatjuk a Homunculus folytatását.

Holnap kedden ismét elsőrangú filmet mutat be a Városi Mozi. „Az orvos dilemmája” a holnapi dráma címe, amely a Nordisk film alkotása s a főszerepet Elsa Fröhlich játsza, ami már magában is elég biztosítéka a film művészi kiválóságának.

— **Karácsony a haretéren.** A haretéri katonák karácsonyi megajándékozására indult mozgalom, a Hadsegélyező Hivatal és a Vöröskereszt együttes akciója a legszébb eredményeket igéri. Pénzintézetek, vármegyei és községi hatóságok, egyházak, iskolák, a vidéki Vöröskereszt fiókok nemes vetélkedéssel küldik adományaikat és remélhető, hogy példájukat egyre többen követik. A katonák karácsonyi aján-

dékainak csomagolása is megkezdődött és nagy apparátussal folyik. Adományok a karácsonyi szeretetadományok 8880. sz. csekkszámlájára küldendő az együttes vezetőséghez, Hadsegélyező Hivatal, V. Akadémia-utca 17. sz.

— Adakozzunk az elesett hősök özvegyei és árvái javára! Hadsegélyező Hivatal főpénztára. Képviselelőház.

TAJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától este 10-ig. Könyvtárra vasárnap, szerda, péntek délután 5–7 óráig.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt esküdtzéki épületben. Nyitva naponként reggel 9-től d. u. 2 óráig.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjgyűlése” nagybecskerekői fiókja minden hó 1-je és 15-ike után eső vasárnapján fogad el befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben d. u. 2–5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközölhetők.

Irodalom.

— **Bukarestről** érdekes dolgokat mond el lapjában, a Jó Pajtás-ban Benedek Elek a magyar gyermekeknek s cikkét sok szép kép is kíséri. A kedves és népszerű gyermeklap, legújabb, december 17-iki száma ezenkívül verset Várady Antaltól, elbeszélést D. Lengyel Laurától közöl, a Kis Krónika rovat érdekes aktualitásokat beszél meg, Rákosi Viktor folytatja Lagosza titka című regényét. Tarka mese, Benedek Elek A nagy földindulás című regényének folytatása, sok szép kép, a rejtvények, szerkesztői üzenetek egészítik ki a szám gazdag tartalmát.

A Jó Pajtás-t a Franklin-Társulat adja ki; előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér, fél évre 5 korona, egész évre 10 korona. Egyes szám ára 20 fillér. Előfizetéseket elfogad és mutatványszámokat küld a „Jó Pajtás” kiadóhivatala Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

— **Százezrek zenéje.** Szinte amerikaián merész és nagyarányú zenei folyóirat indul meg ezzel a címmel december havában. A fővárosi orfeumok és kabarék legdivatosabb műsordarabjai, a legújabb magyar népdalok, csupa eddig meg nem jelent zeneújdonosság fogja gyönyörködtetni a divatos zene barátait abban a havonta kétszer megjelenő folyóiratban, mely „Százezrek zenéje” címmel hallatlanul olcsó áron kerül a közönség elé. Egy-egy szám ára 60 fillér lesz és a folyóirat vevői ezért a csekélységért legalább 4–6 olyan kottát kapnak, melyeknek darabja eddig 2 koronába került. Így 10–12 korona értékű kotta hatvan fillérért szerezhető meg. A kották ugyanakkor jelennek meg a Százezrek zenéje oldalain, amikor az illető dalok a fővárosban, Bécsben, vagy Berlinben műsorra kerülnek. A folyóirat rendes kotta-alakban, finom papíron, rendkívül izléses kiállításban jelenik meg. Előfizetési ára negyedévre 3 kor. 50 fillér. A folyóirat címe: Százezrek zenéje kiadóhivatala, Budapest, VI., Nagymező-u. 37.

— **A Zsebatlasz 1917. évre szóló kötete** már megjelent a Magyar Földrajzi Intézet r. t. kiadásában.

Tartalma a következő: A Duna-kérdés. — Kivándorlás, visszavándorlás, telepítés. — Városaink területe és lélekszáma. — Magyarország és Ausztria autarkijája. — Nándorfejérvár földrajzi helyzete és jelentősége. — Montenegró és Albánia. — Románia. — A moldvai csángók. — Az oláhok földrajzi elterjedése. — Oroszország talaja. — Görögország. — Európa fővárosai és fő kikötői. — Európa közlekedése. — A kábelek és szikra-távíró. — A vasutvonalak uralkodó vágányszélességei Földünkön. — A Földközi-tenger. — Nyugat-Ázsia. — A Csendes-óceán problémája. — Németország, Nagybritannia és Franciaország gazdasági fejlődése 1887–1912. — A háború és a meteorológia. — Dobrudzsa. — Összehasonlító statisztika a világrészekről és a nevezetesebb országokról.

Amint látnivaló, a háborús földrajz köréből vett időszakos és egyben ama témák egész sorozatát — s valamennyit szakemberek tollából — találjuk benne, amelyek nemcsak a tanuló ifjuság ismeretének gyarapítására, hanem a művelt közönségnek a tájékoztatására is alkalmasak. A szöveg közt kis térképekkel, grafikokkal tarkított s egyébként is csinosan kiállított 9 iv terjedelmű kis nyolcadrésű kötetnek 8 kisebb és 4 nagyobb térképmelléklete és számos grafikonja az 1916. évi Zsebatlasz térképeinek folytatása, melyek így együtt a háborús országok mindegyikéről pontos és jó térképekkel szolgálnak. Ára 3 korona 60 fillér és kapható a Magyar Földrajzi Intézet r. t. nál. V., Budolf-tér (Ujpesti-rakpart 2. sz.), valamint minden könyvkereskedésben.

A törökbecsei járás főszolgabirájától.

8506—1916. szám.

Pályázati hirdetés.

Torontálmegye törökbecsei járásához tartozó Kumán községben megüresedett **irnok-kézbcsítő** állásra pályázatot hirdettek.

Felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy képesítésüket, valamint eddigi alkalmaztatásukat és nyelvismeretüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám **1917. évi január hó 10. napjáig** nyújtsák be.

A később érkező kérvényeket nem fogom figyelembe venni. Az állással egybekötött javadalmazás évi 720 korona.

A választás napját később fogom kitűzni.

Törökbecse, 1916. december hó 1.

Báró dr. Csávossy Ignác
főszolgabíró.

Diósadi Bodó János honvédszázados aktuális háborús művei:

A nemzetközi jogok a háboruban.

I. Szárazföldi háboru.

II. Tengeri háboru . . . . . 2.— K.

A kémkedés békében és háboruban 1.— K.

A franktirór harc . . . . . 1.— K.

Montenegróiak a balkáni háboruban 1.80 K

A világháboru és a hadijog . . . . . 3.— K.

Megrendelhetők:

Minden nagyobb hazai könyvkereskedésben.

Főbizományos: **Toldi Lajos** könyvkereskedő, Budapest, II., Fő-utca 2. szám.

Ház eladó

NAGYBECSKEREKEN, ütszobás orlikással.

Ugyanott elkölözés folytán eladó néhány műtárgy, eredeti festmény, híres mesterek metszetei s képes folyóiratokból álló könyvtár is. . . . .
— Közelebbit a kiadóhivatalban. —

1267—x.15

Vadász urak figyelmébe!

Nyulat bármily mennyiségben bármikor napi áron vásárol

a cs. és kir. Garnisonsmenage intézősége

Aradaczi-utca 1. szám., Kurländer-villa.

HELYBELI BESZERZÉSI FORRÁSOK.

Biztosítási ügynökségek:

Franz J. L. (Adria) Hunyadi-utca.
Hirtenstein Márk (Bécsi bizt.) Erzsébet-tér.
Magy.—Francia bizt. társ. József fng.-u.
Ifj. Rigó István (Első M. Ált.) Árpád-u. 21.
Steinitzer Géza (Ass. Generali) Hunyadi-u.

Borbély és fodrász:

Ikity Dusan, Hunyadi-utca.
Martinov Szvetozár Szerb egyház palota.
Nagyvinszky Iván, Hunyadi-utca.

Butorgyár:

Benceze A. és fia, Hunyadi-utca.

Cementgyár:

Özv.Guttman Jakabné és fiai. Kültelek.

Cipőkereskedők:

Kertész A., Iskolaépület.
Wilhelm Ferenc, Hunyadi-utca 2.

Divatruház:

Boskovits S. J., Hunyadi-utca 9.
Bukovácz István, Hunyadi-utca.
Mesznik Imre, Pénzügyi palota.

Dobozgyár és műkönyvkötészet:

Schneider János, Aradáci-ut.

Drogueria:

Melkuhn Dezső, Hunyadi-utca.

Ekszerészek:

Mesznik R. özvegye, Hunyadi-utca.
Schwab Albert Hunyadi-utca.

Fényképész:

Kremser István, Gizella-part.
Oroszy Lajos, Korona-utca.

Férfiszabók:

Grünbaum Vilmos, Hunyadi-utca.
Kocsis E., Erzsébet-hidon túl, Ambrózy szappangyár épületében.

Fűszerkereskedő:

Blesz Ferenc, Megyeház-u. 2. Tarnai-féle ház.

Gépjavitó műhely:

Bürger és Grünwald, Temesvári-u.

Gőzfűrés:

Engel Sámuel, Eötvös-utca.
Kereskedelmi részv.-társ. Eötvös-u.

Gyógyszertárak:

Kollarich Gábor, Melenczei-utca.
Vági Sándor, szerb egyházpalota.

Kávéház:

Sólyom György, Klub-kávéház.

Kézműaru-, rövidárnyűzet:

Benó Testvérek, Hunyadi-utca.
Eisenstädter S. és társai, Hunyadi-utca.
Freund S. és fiai, Hunyadi-utca.
Stagelschmidt János, Hunyadi-utca.

Könyv-, zenemű- és papirkereskedés:

Almásy Elek, Hunyadi-utca.
Mangold Lipót, Hunyadi-utca.

Könyvkötészet:

Schneider Lajos, Megyeház-utca (Pest-szállodával szemben).

Kőművesek:

Hoff N. és társa.

Lakatosműhely:

Engel Ádám, Megyeház-utca.

Lisztkereskedés:

Klein Mór, Hunyadi-u.

Női kalap- és kézimunkaüzlet:

Tolvay Józsefné, Hunyadi-utca.

Női kalap divatterem és előnyomda:

Szehr Mariska, Gizella-part. Kurländer-udvar.

Női kalap divatterem és kalapvasalás:

Andresz A. Főtér, Bauer-ház.

Ruhakereskedés:

Felsenstein Ferenc, Hunyadi-utca.
Goldschmidt Lipót, Hunyadi-utca.

Sírkórártár és szobrászterem:

Tunner Alajos, Szerbtemplom-utca.

Szállító-cég:

Perl Mór, szerb egyházpalota.

Szállodák:

Beneth nagyszálloda, Ferenc József-tér.
Korona-szálloda, Erzsébet-tér.
„Pest városához“ c. szálloda, Megyeház-u.

Szeszgyár:

Lukács és Társa, Kültelek.
Schwirtlich Alajos, Aradáci-utca

Téglagyár:

Klein Bernát.

Temetkezési intézet:

Benceze A. és Fia.

Tűzifa-, épületfakereskedés:

Annau örökösök, Korona-utca.
Kurländer Imre, Aradáci-ut 1.

Uridivatruház:

Liptay Dezső, Hunyadi-utca

Vaskereskedés:

Boleszny Antal, Hunyadi-utca.
Berényi Bódog, Hunyadi-utca.
Daun Gyula, Hunyadi-utca.

Vendéglő, étterem:

Kovács János, vasuti vendéglő.
Magyar Király sörcsarnok.
Marcoin Jenő, Kaszinó-vendéglő.
Remsing Mátyás, Otthon-sörcsarnok.
Tóth és Norizsán, a nagyhíd mellett.

Virágkereskedés és kertészet:

Oláh Gábor, Bajza-u.

Hirdetéseket

jutányos árért közöl a

Torontál

pol. napilap kiadóhivatala.